Het begin van een sterke cyclus

Beschrijving

Weinig sectoren waren zo lang uit de gratie als de mijnbouw. Beleggers stopten hun geld liever in techbedrijven, in alles wat snel kon groeien zonder dat er een schop de grond in hoefde. Mijnbouw stond voor het oude, het vuile en het cyclische, en veel duurzame beleggers keken liever weg. Juist die afkeer pakt nu goed uit voor de sector. De afgelopen vijf jaar presteerden mijnbouwaandelen al sterk, maar dat is pas het begin van een veel langere opgaande cyclus. Want de groei van de beurs draait niet alleen op software. Hij draait net zo goed op koper, nikkel, zink en ijzererts.

De vorige supercyclus: kapitaaldiscipline en de opkomst van China

Toen de Nasdaq na maart 2000 instortte, leek de beurs jarenlang verlamd. Toch kwam er een onverwachte winnaar uit voort: de mijnbouw. In het decennium daarna behoorden mijnbouwaandelen tot de best presterende aandelen ter wereld. Daar waren twee redenen voor. De eerste was discipline. Na jaren van verlieslatende uitbreiding bleef er nog maar een handvol grote spelers over. Samen vormden zij een soort oligopolie dat zijn geld voorzichtiger uitgaf en de productie niet meer bij elke prijsstijging opschroefde. De tweede reden was de vraag. China trad eind 2001 toe tot de Wereldhandelsorganisatie. Dat zette een golf van industrialisatie en verstedelijking in gang, die de vraag naar koper, ijzererts en aluminium jarenlang opdreef.

Discipline blijft: de fusiegolf in de mijnbouw

De gelijkenis met nu is groot. De discipline van toen is gebleven en wordt zelfs steeds zichtbaarder. De grote mijnbouwers keren nog altijd liever dividend uit dan dat ze fors nieuwe capaciteit bijbouwen. De recente fusiegolf bevestigt dat. In september 2025 maakten Anglo American en Teck Resources bekend dat ze samengaan in Anglo Teck, een fusie van ongeveer vijftig miljard dollar die het bedrijf tot een van de vijf grootste koperproducenten ter wereld maakt. De nieuwe onderneming heeft ruim zeventig procent van haar waarde in koper. Veelzeggend is de reden achter de deal. Het ging niet om meer volume, maar om het samenvoegen van de twee naburige toplocaties Quebrada Blanca en

Collahuasi tot een van de grootste kopercomplexen ter wereld, om zo kosten te besparen. Schaal en discipline gaan hand in hand. Wie wil groeien, koopt liever een bestaande mijn dan dat hij een nieuwe uit de grond stampt.

India, energietransitie en AI jagen de kopervraag aan

Ook aan de vraagkant komt er een nieuwe motor bij. India staat nu ongeveer waar China rond 2001 stond: aan het begin van een lange periode van industrialisatie, verstedelijking en de aanleg van infrastructuur. Dat vraagt enorme hoeveelheden metaal. Daar komt iets bij wat China toen niet had. De energietransitie vraagt om koper voor stroomnetten, windturbines en zonnepanelen. Tegelijk jaagt het herstel in de bouw de vraag naar staal en de bijbehorende metalen aan. Bovendien is veel bestaande infrastructuur in de rijke landen aan vervanging toe, of schiet de capaciteit gewoon tekort. Verouderde stroomnetten kunnen de extra last van datacenters en elektrische autoâ??s niet aan.

Daar bovenop komt de nieuwste vraagbron: kunstmatige intelligentie. AI is in de eerste plaats een verhaal over elektriciteit, en elektriciteit is een verhaal over koper. Tussen 2026 en 2030 komt er bijna honderd gigawatt aan nieuwe datacentercapaciteit bij, een verdubbeling van het huidige aanbod. EÃ©n groot AI-datacenter met de nieuwste chips kan tot vijftigduizend ton koper vragen, en JPMorgan verwacht dat datacenters in 2026 alleen al ongeveer een half miljoen ton uit de markt halen. S&P Global denkt dat de kopervraag door de elektrificatie stijgt naar 42 miljoen ton in 2040, vijftig procent meer dan nu. In een recente studie wijst S&P op nog een vraagbron die er eerder niet was: de stijgende defensie-uitgaven, die samen met de AI-race de vraag naar koper verder opdrijven. Het bijzondere is dat al deze krachten tegelijk op dezelfde grondstoffen afkomen: India, de energietransitie, de bouw, de infrastructuur, defensie en AI. Dat ontgaat beleggers niet. Steeds meer institutionele beleggers verschuiven hun geld van edelmetalen naar koper, dat zij niet langer als puur cyclisch, maar als strategische grondstof zien.

Het kopertekort dat het aanbod niet kan bijbenen

Tegenover die groeiende vraag staat een aanbod dat zich niet laat haasten. Veertig jaar van te weinig investeringen, dalende ertsgehaltes en lange vergunningsprocedures spelen de sector parten. In rijke landen duurt het soms twintig tot dertig jaar voordat een nieuwe mijn opengaat. S&P Global verwacht dat de wereldwijde koperproductie rond 2030 piekt op 33 miljoen ton, veel minder dan de markt tegen die tijd vraagt. Tegen 2040 kan het tekort oplopen tot tien miljoen ton, een kwart onder de verwachte vraag, en dat geldt zelfs als de recycling van koperschroot verdubbelt.

Op korte termijn is het tekort al zichtbaar. De International Copper Study Group draaide eind vorig jaar haar verwachting voor 2026 om: van een overschot van ruim tweehonderdduizend ton naar een tekort van zoâ??n honderdvijftigduizend ton. UBS gaat nog verder en houdt rekening met een gat van meer dan vierhonderdduizend ton. De oorzaken zijn heel concreet. De grote mijn Grasberg in IndonesiÃ« ligt sinds eind 2025 stil door overmacht. Teck moest de productieraming van zijn Chileense mijn Quebrada Blanca in 2025 twee keer flink verlagen. En ook bij Kamoa-Kakula in Congo liep de productie terug. Tegelijk dreigden de Verenigde Staten met heffingen op koper. Daardoor schoot de prijs eind 2025

richting twaalfduizend dollar per ton, dicht bij een record. Een tekort dat ontstaat door een gebrek aan mijnen, los je niet op met Ã©Ã©n goed jaar.

Welke mijnbouwaandelen profiteren van de koperhausse?

Het mooie aan dit thema is dat een handvol bekende namen het grotendeels in handen heeft. Het zijn bedrijven die de markt voor industriÃ«le metalen domineren en die dankzij hun discipline en schaal de winnaars van de vorige cyclus waren. De grote, gespreide mijnbouwers BHP, Rio Tinto, Freeport-McMoRan en het nieuwe Anglo Teck (uit Anglo American en Teck) vormen samen de ruggengraat van de wereldwijde winning van koper, nikkel en ijzererts. Daarnaast verdienen twee namen extra aandacht. Glencore wint koper, zink, nikkel en kobalt, en heeft daarnaast een wereldwijd handelshuis. Zo verdient het bedrijf niet alleen aan de prijs, maar ook aan de handel in die metalen. Vale, vroeger bekend als Companhia Vale do Rio Doce, is de grootste ijzerertsproducent ter wereld en bovendien een serieuze speler in nikkel en koper. Daarmee profiteert het zowel van de staalbouw als van de elektrificatie. Juist dit soort bedrijven, met langlevende reserves van hoge kwaliteit en genoeg schaal om de cyclus door te komen, profiteert het meest als schaarste de prijs gaat bepalen.

Na de vorige techzeepbel waren het niet de gevallen sterren, maar de saaie mijnbouwers die het volgende decennium droegen. Ze werden geholpen door discipline en door een nieuwe grootmacht die de wereld verbouwde. Vandaag liggen de ingrediÃ«nten opnieuw klaar: een gedisciplineerde sector die verder consolideert, een opkomend India, een energietransitie, een aantrekkende bouw, een vervangingsgolf in de infrastructuur, stijgende defensie-uitgaven en een AI-revolutie die op hetzelfde metaal draait. Schommelingen horen erbij en de cyclus kan ook tegenzitten. Maar zelden was de schaarste zo concreet en het verband met de grote groeithemaâ??s van dit decennium zo direct.

Han Dieperink, Chief Investment Officer

Disclaimer
Abonneer op deze nieuwsbrief via www.aureus.eu/nieuwsbrief